

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK - Contich

De boekjes van A. HANS worden in alie scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
 spelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
 Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
 306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
 De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
 kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
 — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
 van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
 Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
 Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
 Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
 — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
 uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
 — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
 daat. — 331. Een keer Wildstroeper. — 332. Het Wonder-
 land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
 ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
 336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338.
 De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
 De Zwarte Ruiters. — 341. De Heli van Afrika. — 342.
 De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
 Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vacantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Rockdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 345

A. HANS

De Vriend van den Indiaan

De Vriend van den Indiaan.

I.

De hoogmis was uit.

De jongelingen en jonge meisjes van Wijkegem schaarden zich in twee rijen langs 't pad dat kronkelend over 't kerkhof tusschen de graven naar 't hek liep.

Maar ook de ouderen bleven thans wachten, en gingen niet, als naar gewoonte recht naar een der herbergen.

Daar verliet Petrus, de veldwachter, de kerk. Een knaap van ongeveer vijftien jaar volgde hem en hield het hoofd als beschaamd gebogen. Hij droeg een grof fluweelen pak; zijn voeten staken in lompe schoenen, wier groote zoolspijkers nu kletterden op de keien van 't kerkportaal.

Gedwee volgde de knaap den veldwachter. Zijn gelaat was bleek en mager. Er lag in de oogen, als de jongen ze even schuchter opsloeg iets goedigs, en weemoedigs.

De boeren en boerinnen slenterden den politie-man achterna, de kinderen omringden den jongen

hem nieuwsgierig aangapend, ofschoon ze hem reeds lang kenden.

De knaap zag schuw op... Snel bedekte een bos zijn ingevallen wangen en zijn oogen flikkerden een wijle. Snel wierp hij twee jongens op zij en riep woedend:

— Trap niet op moeders graf!

Hij keek naar een kruisje. Daar lag zijn moeder begraven.

Ook zijn vader was dood.

— Hij zag zijn moeder zoo gaarne, zei een oud vrouwtje. Arme kinderen zijn toch te beklagen! vervolgde ze zuchtend.

De veldwachter had iets van 't gebeurde bemerkt, en zich dreigend omgekeerd.

— Braaf zijn, hoor! zei hij.

Maar de jongen slofte hem weer gedwee achterna. Tegenover de kerk stond een groote herberg. «In 't Gemeentehuis». was er in vette, zwarte letters op den wit gekalkten gevel geschilderd. In een bovenkamer vergaderde dan ook van tijd tot tijd de gemeenteraad.

De baas uit 't gemeentehuis had een tafeltje voor zijn deur geplaatst en Petrus, de veldwachter, hief den knaap vlug van den grond en zette hem op 't wankelend meubel.

— Seppen! riepen de jongens en ze zagen naar het ventje, dat de oogen niet durfde opslaan.

De veldwachter vertelde nu wat ieder reeds

wist, dat Joseph Stevens wees was en openlijk verpacht werd door 't gemeentebestuur aan den minst eischende. De boeren stonden in een halven cirkel geschaard, de handen diep in de broekzakken.

— Alloh, 'nen kloeke gast, een die werken kan, hernam de veldwachter. Wie wil hem aanvaarden?

Ieder zweeg. Niemand wilde 't eerste bod doen. Toch hadden velen reeds berekend welk voordeel de wees hun opbrengen kon.

— Zijn er geen liefhebbers... dat is niet mogelijk... geen liefhebbers voor alzoo een ferm gast! riep de veldwachter weer. Allez, biedt eens, menschen!

— Arme kinderen zijn te beklagen! Ha! kon zijn moeder den duts nu zien! mompelde 't vrouwtje in den wijden kapmantel. 't Gelijkt een kalf dat men verkoopt...

— Allez... 'k moet den eerste zijn, klonk het. Twee honderd frank...

Ieder keek den spreker, een welgedanen boer, met goedig gezicht en een paar trouwe oogen aan.

— Twee honderd frank! herhaalde de veldwachter spottend. Wilt gij hem alle dagen biefstukken geven misschien? De gemeente zou u twee honderd frank moeten betalen voor alzoo een jongen, 't is bijkans een groote vent... twee honderd frank... ha! ha!

— Peinst gij misschien dat ik hem zwijnsdraf

ga voorzetten? hernam de boer. Weezen zijn ook Christenmenschen, hoort ge het! Voor minder kan ik het niet doen.

— Honderd vijf en zeventig frank! riep een ander.

— Honderd vijftig! schreeuwde een derde.

Een klein, schriel boerke drong naar voren en driftig, als vreesde hij dat de knaap hem ontglippen zou, riep hij met schrille stem:

— Ik aanvaard hem voor honderd frank!

— Honderd frank! vloog het van mond tot mond.

— 'k Beklaag Seppen... arme kinderen zijn te beklagen... Seppen bij boer Dhondt, 'k beklag hem, zei 't oudje met den kapmantel weer.

Niemand wilde voor dien prijs den wees in huur nemen. En zoo werd er besloten, dat 't gemeentebestuur Joseph Stevens bij boer Dhondt uitbesteden en den pleegvader daarvoor jaarlijks honderd frank betalen zou. De menigte verspreidde zich in de herbergen, en overal werd de ouderlooze jongen beklagd.

Boer Dhondt stapte met Joseph heen.

De oude pastoor was op 't kerkhof... en wenkte den boer tot zich; zijn schoon, zacht gelaat stond zeer ernstig.

— Joseph Stevens gaat bij u wonen? vroeg hij.

Een droevige trek verscheen nu op 's priesters wezen.

— Ja, mijnheer de pastoor. Ik heb hem gepacht voor honderd frank... en 't is voorzeker niet te veel, dat ze me betalen. Maar ik heb deernis met den duts.

Dhondt trachtte aan zijn gelaat een meewarige uitdrukking te geven.

De priester nam hem terzijde en vroeg ernstig:

— Dhondt, gij zult goed zijn voor hem, nietwaar?

— Maar mijnheer de pastoor toch, wat peinst gij van mij? riep de man, als beleedigd.

— Herinner u altijd dat het een wees is. Andere kinderen hebben ouders... maar hij is alleen. En zijn moeder zag hem zoo gaarne. Toen ik vrouw Stevens bezocht, sprak zij mij nog van haar kind. «Ik kan niet sterven... om Joseph niet!» kloeg zij gedurig. En 't is waar, de gedachte aan den knaap maakte haar sterfbed zoo moeilijk.

— Joseph zal in mij een vader en in mijn vrouw een moeder vinden, mijnheer de pastoor, beloofde Dhondt.

De pastoor lei Joseph de hand vriendelijk op 't hoofd en zei:

— Alloh, dag vriendje... en braaf zijn nietwaar? En peins veel aan moeder die nu in den Hemel is.

De jongen gluurde eens naar het terpje, daar op den « armenhoek » van 't kerkhof.

II.

Dhondt ging voorop langs 't smalle pad, tusschen de naakte akkers. Joseph volgde hem naar de boerderij, nu zijn woning.

Ginds stond het lage woonhuis met 't strooien dak, de scheeve ramen, de verflooze blinden en deur.

— Ik heb hem mee!

Met deze woorden trad Dhondt in huis, waar zijn vrouw reeds 't mager noenmaal opschepte.

Joseph trad ook over den drempel, maar de boer gebod hem buiten te blijven.

— Voor hoeveel? vroeg de boerin, een lange, schrale vrouw, met verwarde haren en slordig gekleed.

— Honderd frank!

— 't Is te weinig.

— 't Is niet veel, maar probeer gij eens of gij meer kunt krijgen! riep de man brommend.

— De gierigaards! Honderd frank!

— Trien, honderd frank is niet veel, maar 't is toch dat! En Seppen zal meer dan zijn kost verdienen; hij is kloek en ik zal hem wel 't klet-

sen van de zweep leeren... Er moet hier gewerkt worden! Wacht, Trien!

— Als hij mar niet onwillig is, hernam de vrouw. Hij aardt misschien naar zijn vader.

— Onwillig! Bij mij onwillig! Trien, ge kent me toch beter, hé? Ha! hij zou onwillig zijn! Wij gaan hem niet bederven; hij komt hier den grooten heer niet uithangen. Roep hem binnen, wij gaan eten!

Beschroomd stapte de wees in huis en hij keek de boerin met zijn groote, blauwe oogen aan.

— Zet u daar op de bank! snauwde Trien.

De knaap gehoorzaamde. De vrouw zette een schotel aardappelen op tafel.

— Hier! en zij wierp Joseph een vork toe.

Naast de aardappelen plaatste zij een kommetje blauwachtige saus... Ieder prikte een aardappel uit den schotel en doopte dien in 't vocht. Aardappels in saus gedoopt... dit was het Zondagsmaal op Dhondts hoeveke.

Joseph at traag.

— Smaakt het niet? vroeg Trien met haar huid-krijschende stem. Gij eet als met lange tanden. En wat zoekt gij met uw eendelijke oogen? Vleesch misschien? At gij vleesch bij uw moeder? 't Is daarvan dat gij zoo vet staat, zeker!

De knaap keek verwonderd naar de boerin.

— Gij zijt nog vrank ook, geloof ik! Ben ik zwart misschien? Kijk voor u!

Eensklaps brak de wees in snikken los.

— Geen krijschers aan tafel! Allo! **naar het achterhuis!** kreet de vrouw. Zijt gij haast weg! Naar het achterhuis, zeg ik u! Bah! een **krijscher!**

En ze nam den jongen ruw bij den arm en duwde hem de kamer uit in het somber achtervertrek.

— Geen trunten! zei ze tot haar man. Van het eerste af moet hij weten dat hij hier is voor ons voordeel.

Joseph had zich op den grond laten vallen, en snikte luid. Zijn mager lijf **schokte** op en neer.

— Moeder! kloeg hij. Moeder... moeder...

Na het eten kwam Trien bij hem.

— Alzoo met uw nieuwe **vest op den vloer!** Allez, kom mee naar den zolder... en verkleed u! raasde ze.

— 'k Wil niet! riep de knaap. Gij zijt mijn moeder niet!

— Ha! gij wilt niet! Hoort gij dat, Loden? Hij is al onwillig, schreeuwde de vrouw.

Dhondt kwam toegesprongen.

— Onwillig! lachte hij. 't Was een harde valsche lach. Onwillig bij mij!

De boer snakte den wees op, schudde hem heftig heen en weer, en sloeg hem op het hoofd.

— Wilt gij nu, koppigaard? Wilt gij nu? tierde hij. Nog niet? Nog eenige saarten? Hier... en

zijn breede, grove hand kletste Joseph in 't gelaat. Wilt gij nu, leelijkaard... Wilt gij nu?

— Ja, ja! huilde de wees.

Trien ging met den knaap naar boven.

Uit een kas haalde zij een versleten, vies jongenspak. 't Waren de kleederen van Arthur, haar eenig kind, dat bij 't veehoeden verongelukt was.

De knaap had in de wei een koord aan een boom gebonden, om daaraan rond den stam te zwieren, 't spel van zooveel veehoeders. Maar 't touw was om zijn hals geraakt en de arme jongen was gestikt.

Zijn vader had hem 's avonds, toen hij ging zien, waar Arthur zoo lang bleef, aldus verhangen gevonden.

De boerin haalde de kleederen van haar jammerlijk omgekomen, haar eenig kind, uit de kas.

— Allez, naar beneden, en wees maar braaf, sprak zij norsch.

— 't Is precies onze Arthur, sprak Dhondt, toen hij den wees nu zag.

— Arthur was veel struischer.

— Seppen is ook kloek... Allez, jongen, jaag de koeien eens van de haag weg!... Trien, honderd frank is niet te veel, maar Seppen kan 't zelfde werk doen als Arthur... en voor dien kregen wij niets. Zoo, wij zijn toch vooruit bij vroeger.

De Zondagnamiddag verliep eentonig en som-

ber. Dhondt sliep een paar uur, hurkte zich dan bij den haard en bereidde vervolgens het avondeten der koeien.

Joseph was weggekropen in een hoek.

III.

Den volgenden morgen schrok Joseph wakker.

— Alloh! 't bed uit! klonk het hem toe.

De boer stond daar en de wees was zoo bang, dat hij onmiddellijk overeind kroop en op den kouden, steenen vloer stapte.

Hij sliep in een achterkamertje, nevens het schotelhuis, en in 't bekrompen vertrek hingen ajuinen aan een langen reesem, wier sterke lucht de ademhaling benauwde.

Joseph kleedde zich vlug en spoedde zich naar de keuken, waar de boerin eenige dikke boterhammen sneed.

— Ga u wasschen, vuilaard! snauwde ze den wees toe. Alloh, buiten aan de pomp.

Grof brood, met vet besmeerd, en wat dunne, slappe koffie maakten 't ontbijt uit dezer zwoevers.

— Seppen, gij gaat met de koeien naar den meersch, ginder bij de beek, gebod Dhondt. En

ziet dat ze niet op de rapen komen! Rond den elven zal de boerin roepen, ge keert dan naar huis terug.

Een half uur later vertrok de knaap. Een grauwe zak hing hem over hoofd en schouders en was de eenigste beschutting tegen den regen, die nu in grootere druppels stroomde.

Weken achtereen zou dit Josephs leven zijn: 's morgens en 's middags naar de weide, goed of guur weer, en daar op de koeien passen.

Maar in de weide was hij toch alleen, en behoefde hij den boer niet te vreezen en daarom vertoefde hij liever daar dan op de hoeve.

Zekeren middag kwam de pastoor er hem opzoeken.

— Alzoo aan 't koeien wachten, manneke? vroeg hij vriendelijk. En woont gij gaarne bij baas Dhondt?

— Neen, antwoordde Joseph.

— Gij zijt het er nog niet gewoon, 't zal beteren.

— Ik zal er nooit gaarne wonen.

De droevige toon waarop de wees sprak trof den grijsaard.

— Joseph, Dhondt en zijn vrouw zijn toch goed voor u? vroeg hij.

— Neen... zij zien mij niet gaarne, en ik hen ook niet. Zij slaan mij. Moeder sloeg mij nooit...

— Slaat Dhondt u?

— O, waarom moest hij mij den eersten dag al slaan en stampen?

— Heeft hij dat gedaan? vroeg de pastoor verschrikt.

— 'k Had er blauwe plekken van op mijn lijf, maar als ik groot ben zal ik hem doodsteken!

Joseph's gelaat gloeide en zijn oogen fonkel- den. Verschrikt staarde de priester den wees aan en schudde meewarig 't hoofd.

— Een plant die verkeerd gekweekt wordt, mompelde hij.

— Hoor eens, Joseph, hernam de pastoor. Gij moet altijd braaf zijn en wel doen wat de boer en de boerin zeggen, en zij zullen u dan gaarne zien. En 'k zal vragen of zij u dezen Winter naar school zenden.

De pastoor ging heen en begaf zich naar de hoeve, om nog eens ernstig met de pleegouders van den wees te spreken.

Toen de koeien op stal stonden en gemolken waren, riep Dhondt Joseph bij zich in de slaap- kamer.

— Ha! gij hebt kwaad van mij gesproken tot den pastoor, leugenaar! zei hij woedend. Ge vertelt dat wij u slaan en stampen! Ehwel, ik zal dan eens slaan, weezejonk!

Hij greep den knaap bij den nek, boog zijn li- chaam, en begon op den rug te beuken en te stompen.

— Kwaad spreken... ha! gij durft kwaad spre- ken... kwaad spreken van mij... riep de boer hij- gend. Wij slaan u... ja, wij slaan u!

Joseph klemde de lippen op elkander, maar weldra gilte hij het uit, en riep dan smeekend:

— Sla mij niet meer, boer... als 't u belijft, sla mij niet meer... houd op... 'k zal 't nooit meer doen...

— Kwaad spreken van ons! raasde Dhondt weer. Op uw knieën en vraag vergiffenis!

De wees zank op den vloer. Hij beefde als een riet.

— Vergiffenis! smeekte hij.

— Alloh! naar uw bed!

En Dhondt gaf den knaap nog een fermen schop.

En in zijn bed weende de jongen, maar niet meer van pijn, doch van woede, en hij balde de vuisten, en sloeg ze driftig op den kafzak, en hij trappelde met de voeten...

IV.

Dhondt haalde rapen van het land, want hij was bang voor vorst. Hij had nu hulp noodig en zijn buurman leende hem een meisje van onge- veer vijftien jaar, ook een uitbestede wees.

Anna, zoo heette ze, was een vriendelijk kind.
Joseph en Anna losten de rapen van een driel-
wielkar. Dhondt was even in huis gegaan.

— Zijt gij ook een wees? vroeg Anna.

— Ja.

— Hebt gij ook op het tafeltje gestaan?

— Ja.

— Woont gij hier gaarne?

— Neen! Dhondt is een deugniet. Hij slaat
mij dikwijls.

— Slaat hij u? Dat is slecht! De boer en de
boerin waarbij ik woon, zijn altijd goed.

— Zijn zij goed? En slaan ze nooit? vroeg Jo-
seph, op zijn beurt verbaasd.

— Neen, nooit!

— Mij slaan zij dikwijls... en zij stampen mij
ook!

— Maar dat is toch slecht! Seppen, loop weg
en kom bij ons wonen! zei Anna vol medelijden.

En haar oogen keken hem medelijdend aan.

— Ik moet hier wonen van den veldwachter.
Maar laat Dhondt wachten tot ik grooter ben!
Moeder sloeg mij nooit...

— Ik heb mijn moeder nooit gezien... Zij is
naar den Hemel gegaan, toen ik nog klein was,
maar vader was braaf, o, zoo braaf. Ik mocht dik-
wijls mee naar Brugge. Zijt gij al te Brugge ge-
weest?

— Nooit!

— O, 't is er zoo schoon... groote kerken en
huizen, en schoone winkels met poppen en doozen
speelgoed, en ook winkels met babbelaars en mun-
tebollen en chocolade... En ik heb dan ook op den
trein gezeten. Hebt gij al op den trein gezeten?

— Nog nooit!

— O, dat gaat rap, veel rapper dan 't koers-
paard van mijnheer den baron! 't Is geestig op 't
konvooi!

— Zult gij haast voortdoen! klonk het toor-
nig.

Dhondt kwam uit huis gestormd.

— Luiaard, eendelijke luiaard! riep hij weer.
Is dat werken!

— Wij klapten eens, baas, zei Anna.

— Zult gij haast zwijgen, weezejonk, gij zijt
hier niet om te babbelen... maar om te werken...

Bom! de boer kreeg een raap op zijn hoofd...
Bom! een tweede, een derde... zes, tien, twintig
rapen bonsden tegen hem aan.

Met beide handen greep Joseph ze van de kar
en smeed ze woedend naar zijn pleegvader.

— Mij moogt ge verwijten voor weezejonk,
maar haar niet... haar niet! schreeuwde de jon-
gen half weenend.

Dhondt sprong als een razende op 't voorstuk
van de kar.

Maar Joseph duwde hem terug en bestormde
hem weer met rapen.

Weezejonk! Honderde malen had hij dat scheldwoord moeten hooren, en nooit had hij 't verneiderende ervan gevoeld, maar nu het 't medelijdende meisje betrof, was het of Joseph al 't wreede, dat er in lag, begreep.

— Weezejonk! siste hij. Hier, hier! leelijke boer... Hier! en hij ging voort op die zonderlinge wijze 't voertuig te lossen.

Anna klom weenend van de kar en liep naar haar woning.

Joseph sprong eindelijk ook naar beneden en greep een riek, welke daar lag.

— Kom af! tierde hij. Sla mij nog als gij durft, deugniet.

Dhondt stond een oogenblik als verstomd. Maar toen hij 't vervaarlijk wapen op zich gericht zag, en in 't verhit gelaat, de gloeiende oogen van den knaap blikte, vluchtte hij heen.

Joseph wierp de riek neer en tegen de kar geleund, brak hij in snikken uit. Lang bleef hij daar staan.

Eindelijk kwam Trien naar hem toe.

— Wilt gij mij ook vermoorden? vroeg ze met ingehouden woede.

— Ga voort, ga voort! riep de wees, met zijn armen een afwerend gebaar makend. Ga voort, zeg ik u... laat mij gerust!

— Ja maar, dat kan alzo niet blijven duren.

— Neen, ik verdraag het niet langer...

— Waarom zijt gij niet braaf?

— Braaf... Wie is het die mij slaat en mij verwijt? Ga voort... boos volk zijt gij... gij en de boer... ga maar voort en laat mij gerust.

— Ha! 'k zal den veldwachter halen.

— Haal hem... haast u, haal hem... 'k zit liever in 't kot dan bij u!

— Allez, Seppen, zijt redelijk! hernam de vrouw bijna vriendelijk. Laat ons alles vergeten. Kom in huis, alloh, kom mee!

— Ga voort en laat mij gerust! riep de knaap, maar zijn toon was nu ook kalmer.

Vrouw Dhondt haatte den wees, ja nu haatte zij hem. Maar zij wist, dat dit geval in 't dorp kon besproken worden, en ze vreesde het gepraat der menschen. Voor 't oog der wereld wilde ze nog een brave, treffelijke boerin zijn. En als ze op het kasteel alles eens vernamen!

De vrouw kwam nog nader en legde haar hand op Joseph's schouder.

— Kom mee, Seppen, alloh, kom in huis... de boer en gij, zijt alle twee te driftig, vergeet nu alles.

— Maar gij moogt mij niet meer slaan of verwijten! Dat moet uit zijn!

— Maar ik zal u niet slaan! Alloh, kom nu mee!

Joseph volgde de vrouw. Dhondt zat bij de tafel. Zijn neus was gezwollen en ook boven het

rechteroog had hij een grooten buil. Uit den blik dien hij op den wees richtte, straalde haat, maar de man zweeg toch.

Joseph zette zich met een boos gezicht bij den haard.

— Wij gaan eerst eten, 't is toch bij den twaalfen, zei de vrouw.

't Middagmaal werd onder de diepste stilte genuttigd.

— Steekt nu samen de rapen in den put... Zie, Anna is daar ook al weer, sprak Triene.

En ze riep:

— Anna, Anna, eten! Er is er nog genoeg... Kom hier!

Weifelend kwam 't meisje in huis, en angstig zag ze van Joseph naar den boer.

— Zet u aan tafel, hernam de vrouw. Waar zijt gij geweest?

— 'k Heb een beetje rondgelopen.

— Zijt gij niet thuis geweest?

— Neen...

— Gij moet 't ginder niet zeggen, hoor? Gij weet wel van die ruzie!

— O, neen, bazin!

— Hier, eet maar goed,

En Triene zette een bord glazige aardappelen en een kommeke magere saus voor het meisje neer.

Anna scheen weinig eetlust te hebben, want

spoedig volgde zij den boer en Joseph naar de knollen.

Dien middag waren de weezen maar even alleen.

— Seppen, Seppen, hoe durfdet gij! zei het meisje.

— Ik deed het omdat hij u verweet! Hij zal 't niet meer doen!

— Heeft hij u geslagen?

— Hij durfde niet! Slaan... ik laat mij niet meer slaan... nooit meer! En dat hij u nog een keer verwijt, Anna!

— 'k Wilde dat gij bij ons woondet, hernam het meisje. De boer en de boerin zijn zoo goed voor mij... Stil, hij is daar weer.

— 'k Ben niet meer benauwd van hem.

Dagen verliepen. Dhondt sprak slechts met snauwen tot Joseph en deze antwoordde zijn baas op dezelfde wijze.

V.

't Was een killige Novemberavond.

Joseph ging naar den stal om aan de koeien rapen te geven. De dieren slokten gulzig.

Eensklaps schrok Joseph. Blare, de oudste koe, trapte geweldig met de pooten, wrong haar

lijf in allerlei bochten, en beukte den kop tegen de kribbe.

Joseph begreep alles, en bevend liep hij den stal uit en riep:

— Boer, Blare stikt! Haast u, haast u... Blare stikt... Er zit een raap in haar keel vast.

Dhondt stormde den stal binnen.

— De tang... de tang... rap dan toch... de tang! bulderde hij.

Met de tang wilde Dhondt die raap verwijderen. Trien hielp. Joseph lichtte bij met de lantaarn.

— Licht beter bij! snauwde hij Joseph toe.

— Zou 't gaan, boer? vroeg de wees.

— Zwijg... zwijg... Hooger de lantaarn.

De koe ging geweldig te keer en Joseph sprong heen en weer om haar stampen te ontkomen. 't Arme dier hijgde naar adem.

Dhondt deed wat hij kon, maar de koe bemoeilijkte door haar geweldige bewegingen het werk. Zij wierp zich nog eens als dol tegen den zijwand en viel dan neer.

Weer wrong de boer 't ijzer in den muil, maar 't was nutteloos nu. Na een geweldigen doodstrijd stierf de koe.

— Zij is dood... Blare dood... wij zijn geruïneerd! Alzoo een slecht jaar... en nu dit nog, riep Dhondt weenend. En 't is uw schuld, weeze-

jonk. Ah! 'k was benauwd van u... 'k moest zwijgen voor die honderd frank... en gij deedt wat gij wildet... en gij stondt nu weer te droomen, en gij maaktet mijn koe kapot. Waart gij nog versmacht in plaats van Blare!

Joseph vreesde nu den boer wèl! Bij 't dansend lantaarlicht zag hij dat gloeiend wezen, die laaiende oogen, en zag hij ook de vervaarlijke tang!

— Boer, boer! kermde Joseph.

De tang bonsde Joseph op den schouder. Met een rauwen kreet van pijn sprong de knaap op 't lichaam der koe, struikelde, voelde nu het ijzer op zijn been, vloog gillend recht, en stormde den stal uit, 't erf af...

De wees liep in de richting van 't dorp.

Een donker gebouw rees vóór hem op, het was de kerk.

— Moeder, moeder! kermde Joseph, en hij viel op het gras neer.

Zijn schouder en ook zijn been gloeide; nu eerst voelde hij die vreeselijke, stekende pijn...

De kosten vond Joseph en waarschuwde den pastoor. Samen droegen zij den wees in huis. Joseph was bewusteloos.

Bijna tegelijk kwam Rolf, de pleegvader van

Anna op de pastorij. Hij wist, wat er gebeurd was op de hoeve, want Trien was in haar nood naar hem toegekomen. Rolf vertelde alles aan den pastoor.

De koster haalde den dokter.

— Dat is een laat bezoek, mijnheer de pastoor, zei hij, den priester de hand schuddend. Ik hoop dat mijn hulp baten zal.

— God geve het! Kom mee, als 't u belieft, dokter. 'k Geloof dat het een erg geval is. De koster heeft u zeker alles verteld.

— Ja.

Seppen lag nog onbeweeglijk op een rustbank. De dokter boog zich over hem en onderzocht de wonde.

— Een erg geval, zei hij dan. Hij zal er wel van genezen, maar het kan lang duren. Hij is een wees, nietwaar?

— Ja, maar hij blijft hier tot hij genezen is... verklaarde de pastoor.

— 't Sleutelbeen is gekneusd... en er is een leelijke vleeschwonde. Maar laat ik zijn lijf onderzoeken, wie weet of hij nog niet meer gekwetst is!

— Ja, hernam de dokter, hij heeft ook een leelijken trek op zijn been gekregen. Zie eens hoe gezwollen en blauw... 'k Versta niet hoe dat manneke tot hier geraakt is. Zeker van angst!

— Die wreede Dhondt! Die beul! kreet de

koster verontwaardigd. Neem mij niet kwalijk, maar ge moet een sloeber zijn, om zoo'n manneke alzoo te slaan... die vrek, die moordenaar!

— Stil, koster, vermaande de pastoor. Ja, 't is schandalig... maar Dhondt was buiten zinnen van verdriet.

De dokter verzorgde en verbond de wonden; dan bracht hij den knaap tot bezinning terug. Joseph sloeg verdwaasd de oogen op...

— Seppen, vriendje, wees maar gerust, gij zijt nu bij mij, sprak de pastoor hem over de wangen streellend.

De jongen staarde zijn beschermer met groote oogen aan.

— Gij moogt hier blijven, hernam deze.

— Mag ik hier blijven? Moet ik niet weer naar ginder? Ah! mijn schouder, mijn been, hij heeft mij geslagen... Ah! ja. 't was om de koe. Blare is dood... maar ik kon er niets aan doen... ik gaf de rapen, die de boer zelf gesneden had den achternoen... geloof me, ik kon er niets aan doen...

— Stil maar, manneke, wij weten het wel, zei de priester weer...

— Waarmee sloeg de boer? vroeg de dokter.

— Met de tang... de rapetang...

— 't Is om iemand het hoofd in te slaan, merkte de koster op.

Joseph bleef in de pastorie. Het gansche dorp sprak schande over Dhondt. Het gerecht stelde een onderzoek in. De pastoor wees er op, hoe noodig goede weezenscholen waren.

Zie den Zaaier.
Joseph genas. En de pastoor behield hem nog

Op de pastorie. Dhondt kreeg eenige maanden gevangenisstraf.

Joseph ging naar school. Hij leerde goed. Maar na een jaar stierf zijn edele beschermer.

Joseph kwam nu bij een beteren boer. Hij hield wel van het landbouwwak 't Is ook een schoon bedrijf. Zie den zaaier. Is het niet wonderbaar, hoe het zaad vruchten voortbrengt die de velden tooien met hun pracht en wonne!

Maar Joseph had groote plannen.

En toen hij meerderjarig was, vertrok hij naar Amerika.

VI.

Twee jaren waren voorbij gegaan. In een hut bij een groote Amerikaansche vlakte zat een Indiaan droevig neer. Zijn vrouw was ernstig ziek. En de Indiaan wist niet meer wat te doen, om haar te helpen. Zijn burens hadden hem in den steek gelaten, omdat Wipeg — zoo heette de jonge man — niet meer de geesten aanriep, doch Christen was geworden. En blanken woonden zoo ver weg. Wipeg durfde zijn vrouw, die bewusteloos was, niet alleen laten. Wipeg was wanhopig. Hij beminde zijn vrouw zoo innig. Zij lag bleek en koortsig in de hangmat.

Eensklaps trad een jonge blanke binnen.

Hij droeg een reiszak en scheen zeer ontdaan.

— O, help mij! smeeke hij in 't Engelsch.

Wipeg verstond die taal.

— Wat is er? vroeg hij.

— Ik word achtervolgd.. Men heeft naar mij geschoten...

— O, zeker de bende van den « Zwartten Beer ». Kom!

En Wipeg wenkte den blanke verder in de hut en opende een val in den grond.

— Hier is een hol, zei hij. Verberg u daar! Zij zullen u niet vinden.

De jonge man sprong in het hol. Wipeg liet de val neer en legde er vossenvellen op... En weer zonk hij neer, bekommerd om zijn vrouw.

't Duurde niet lang of hij hoorde gerucht. Wipeg greep zijn wapens en trad buiten. Indianen kwamen uit 't bosch.

— Wij zoeken een bleekmensch, zei de aanvoerder. Wij moeten hem vangen. Hij komt zeker spioneerden voor de politie uit de stad.

— Mannen, ik kan niet met u meegaan, antwoordde Wipeg. Mijn vrouw is erg ziek.

De aanvoerder keek in de hut.

— Ik houd niet van zieken! riep hij. Vooruit, mannen. De bleekmensch is hier niet.

De bende stoof voort.

Wipeg ging weer binnen. Hij luisterde nog een wijle. Het bleef daar buiten stil.

De Indiaan opende de val.

— Kom maar, sprak hij. Het gevaar is voorbij.

De blanke had het lawaai wel gehoord.

Achterdochtig keek hij boven het hol uit. Zou deze man hem niet verraden? Maar de blanke zag alleen het droevig, doch goedig gelaat van Wipeg.

— De bende is hier geweest, zei de Indiaan. Ik heb ze gemakkelijk weg gekregen.

— O, ik dank u... Zij zouden mij gedood hebben...

— Dat is zeker. Zij houden u voor een bespieder van de politie.

— Zij vergissen zich. Ik ben een landbouwer. Ik heb lang bij Nieuw York gewerkt. Maar ik heb gehoord, dat ik hier in het Westen zelf land kan krijgen en ontginnen. Ik ben op reis er heen...

— Bij Wiskfort?

— Ja, zoo is de naam...

— Dat is nog zeer ver van hier... En gij reist zoo alleen?

— Ik vertrok met een vriend; hij verloor den moed en is terug gekeerd...

De blanke keek naar de kranke in de hangmat.

— Zij is ziek, nietwaar? vroeg hij.

— O, erg ziek... Ik vrees dat zij zal sterven. En ik kan haar niet helpen. De hoofdman heeft verboden geneesmiddelen te geven, omdat ik Christen ben geworden.

— Het is koorts, zei de blanke. Ik heb een ge-

neesmiddel tegen de koorts in mijn reiszak. Ik heb er ook veel aan geleden.

— O, wilt gij haar helpen? hernam Wipeg, met nieuwe hoop.

— Natuurlijk!

De blanke haalde uit zijn reiszak een doosje met een wit poeder. Hij mengde hiervan wat in water en goot dit de zieke tusschen de lippen.

— Zou het helpen? vroeg Wipeg.

— Het heeft mij toch altijd geholpen. Wij moeten nu geduldig wachten. Straks geef ik uw vrouw er nog wat van.

Wipeg keek hem dankbaar aan.

— Gij zult wel honger hebben, zei hij.

— Ik heb voedsel bij mij.

— Bewaar dat. Gij zijt nu mijn gast.

En Wipeg zette den blanke drank en spijs voor. Na den maaltijd praatten ze met elkaar.

Wipeg vertelde dat hij lang bij een Kanadeeschen boer had gewerkt. Daar leerde hij Engelsch. En hij werd er Christen. Hij was hier teruggekeerd, voor de jacht. En hij wilde ook zijn stamgenooten spreken over God. Maar die betoonden zich vijandig.

— Ik was van plan weer te vertrekken, vervolgde hij. Toen werd mijn vrouw ziek. Ik moest wel blijven en men laat mij zonder hulp. De anderen zeggen dat dit een straf van de geesten is, omdat ik veranderd ben.

De blanke sprak toen over zich zelf.

— Ik heet Joseph Stevens, zei hij, en ik kom uit Europa.

— Van Engeland? vroeg Wipeg.

— Neen, uit België... Dat is nog verder dan Engeland. Ik was al vroeg een wees en heb veel geleden. Toch waren er ook goede menschen, die zich over mij ontfermden. Ik werd landbouwer. Uit ons land vertrekken er velen naar Amerika. Bij ons is er te weinig land voor de bewoners. En velen zoeken hier een beter bestaan. Ik heb lang gediend bij een boer, in den staat Nieuw-York. Maar ik zou gaarne een eigen hoeve hebben. Ik ben jong en sterk en niet vervaard van het werk.

Zoo zaten de Indiaan en de Vlaming met elkaar te spreken. Dikwijls keek Wipeg naar zijn vrouw, die thans rustiger scheen te slapen.

— Het middel helpt, zei Joseph.

— O, God heeft u naar mij gezonden... Nu heb ik weer hoop. Ik ben niet meer verlaten.

Joseph diende de kranke nog wat van zijn geneesmiddel toe.

Hij zou nu in deze hut overnachten.

Later in den avond kwamen er weer menschen voor de hut.

— De bende? vroeg Joseph.

— Neen... 't zijn bureu. Zij spotten met mij. Zij vragen of mijn vrouw nog niet dood zou zijn.

Verberg u toch in 't hol. Zij zouden u kwaad kunnen doen.

Joseph Stevens volgde den raad. En hij bleef beneden, tot het volk weer wegging.

De zieke vrouw sliep nu veel kalmer. En haar voorhoofd gloeide niet meer.

— De koorts is veel verminderd, zei Joseph.

— Ja... O, ik voel mij zoo verlicht. Ja, God heeft u gezonden, om ons in onzen nood te helpen.

Joseph strekte zich dan op een deken uit, om te slapen. Maar hij lag nog lang wakker. Hij dacht aan zijn jeugd en zijn dorpje. In gedachten zag hij de graven van zijn ouders. Hij peinsde aan Dhondt en Trien, aan Anna en vooral aan zijn beschermer, den goeden pastoor. Hij kon soms heftig naar zijn land verlangen. In Amerika had hij het ook niet gemakkelijk. En nu reisde hij in een gevaarlijke streek. Er waren brave Indianen, die hem gastvrijheid hadden bewezen, maar er waren ook wilde stammen, die roofden en oorlog voerden.

Joseph zag wel tegen de verdere reis op.

Eindelijk viel hij in slaap. 's Morgens was de vrouw bij bewustzijn, maar nog zwak. Zij glimlachte naar Joseph. En Wipeg was zoo verheugd.

Joseph liet de zieke nog van zijn geneesmiddel gebruiken.

Nu en dan kwamen er bureu voor de hut.

— Is uw vrouw nog niet dood? riepen ze. Ha! de straf der geesten!

Joseph dook zich dan weg. 't Was beter dat de Indianen niets van zijn aanwezigheid wisten.

Na drie dagen kon de vrouw weer naar buiten gaan. En de bureu keken vreemd op.

— Wij zullen verhuizen, zei Wipeg. Willen wij meegaan met u?

Dankbaar nam Joseph dit voorstel aan. Nu zou hij niet meer alleen zijn.

Wipeg wachtte nog eenige dagen, tot zijn vrouw sterker zou zijn.

En op een vroegen morgen vertrokken ze met weinige have.

Zij deden terwille van de vrouw geen lange dagreizen. 's Avonds bouwde Wipeg vlug een hut van stokken met een zeiltje over.

Eindelijk bereikten ze het fort, waar blanken woonden, door soldaten beschermd.

En Joseph en Wipeg kochten voor weinig geld een partij land, waar zij zouden boeren.

Zware arbeid wachtte hun, maar beiden hadden moed en ijver.

De andere blanken in de buurt voelden wantrouwen tegen Wipeg. En zij noemden Joseph den vriend van den Indiaan.

Daarvoor meden ze Joseph. En de nieuwe kolonisten voelden vijandschap.

Op een morgen kwam een officier van het fort.

Hij zei, dat Wipeg en zijn vrouw hier niet mochten wonen. Zij moesten ver van het fort blijven.

— Ik zal u verlaten, zei Wipeg tot Joseph. Dan kunt gij bevriend worden met de blanken.

— Ik zal met u mee gaan, en wij vestigen ons elders.

— Maar overal zoudt gij door ons last hebben.

Op een morgen waren Wipeg en zijn vrouw verdwenen.

Joseph begreep dat zij zich uit een edel gevoel teruggetrokken hadden. Hij had veel verdriet.

Er is zooveel misverstand en onverdraagzaamheid onder de menschen, en dat heeft zooveel leed gebracht.

Joseph boerde eenigen tijd voort. Hij voelde zich eenzaam. En na een jaar keerde hij naar zijn geboorteland terug, waar hij boerde.

E I N D E.